

Міністерство освіти і науки України
Державна служба України з надзвичайних ситуацій
Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України
Szkoła Główna Służby Pożarniczej
Державний біотехнологічний університет
Дніпровський фаховий коледж енергетичних та інформаційних технологій
Запорізький державний медичний університет
Кам'янець-Подільський державний інститут
Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Київський університет інтелектуальної власності та права Національного
університету «Одеська юридична академія»
Львівський державний університет внутрішніх справ
Міжрегіональна академія управління персоналом
Національна академія Служби безпеки України
Національний технічний університет «Дніпровська політехніка»
Національний технічний університет «Харківський політехнічний інститут»
Одеська державна академія будівництва та архітектури
Приазовський державний технічний університет
Приватний вищий навчальний заклад «Європейський університет»
Смілянський технологічний фаховий коледж Національного університету харчових
технологій
Сумський державний педагогічний університет імені А.С. Макаренка
Східноукраїнський національний університет ім. В. Даля
Університет Григорія Сковороди у Переяславі
Університет митної справи та фінансів
Черкаський державний бізнес-коледж
Черкаська медична академія
Черкаський національний університет імені Богдана Хмельницького
Черкаська обласна профспілка працівників соціальної сфери України
Черкаське регіональне відділення Соціологічної Асоціації України

ВІСНИК ГУМАНІТАРНОГО НАУКОВОГО ТОВАРИСТВА: НАУКОВІ ПРАЦІ ВИПУСК 23

м. Черкаси

УДК 009

Рецензенти:

Лазуренко В. М. – заслужений працівник освіти України, д-р іст. наук, професор (*Черкаський державний технологічний університет*);

Мосов С. П. – заслужений діяч науки і техніки України, д-р військ. наук, професор (*Інститут державного управління та наукових досліджень з цивільного захисту*).

Головний редактор:

Чубіна Т. Д. – заслужений працівник освіти України, д-р іст. наук, професор.

Відповідальний редактор:

Кришталь А. О. – канд. пед. наук.

Вісник гуманітарного наукового товариства: наукові праці.
Випуск 23. Черкаси: Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля, НУЦЗ України 2023. – 300 с.

*Рекомендовано до друку Вченою радою факультету цивільного захисту
Черкаського інституту пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України
(протокол № 9 від 03.04.2023 р.)*

*Дозволяється публікація матеріалів збірника у відкритому доступі
комісією з питань роботи із службовою інформацією в
Черкаському інституті пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України
(протокол № 5 від 14.04.2023 р.)*

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС, ДОСЯГНЕННЯ ТА ВИКЛИКИ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Котляр Д. О.

*Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля
Національного університету цивільного захисту України*

Європейська інтеграція України є великим цивілізаційним процесом. Вона розпочалася у 2014 році з підписання Угоди про асоціацію і завершиться тоді, коли буде підписана наступна ключова угода – про вступ нашої країни до Європейського Союзу. Процес інтеграції України до ЄС є безперервним. Зміни, що розпочиналися в 2014 році, приносять свої плоди сьогодні. Так само і робота Уряду сьогодні стане основою майбутніх трансформацій.

Ще ніколи євроінтеграція не об'єднувала дії влади так, як сьогодні. Попри виклики пандемії, військову агресію проти України, стартував і триває процес, який назвали Євроінтеграцією 2.0. Його завдання – перейти від реалізації наявних політик Європейського Союзу до участі України у їх формуванні. Забезпечити фізичне та світоглядне «зшивання України з ЄС» ще до того, як наша інтеграція отримає політичне втілення.

Розглянемо основні результати виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони (далі – Угода про асоціацію) в довоєнний період та виклики, які постали перед нами із початком російського вторгнення.

Досягнення довоєнного періоду.

Європейський Союз став ключовим торговельним партнером України. Із початку дії зони вільної торгівлі питома вага торгівлі товарами та послугами з ЄС складає більше 40 % від загального обсягу торгівлі України. Після безвізу, який відкрив вільний рух осіб, ПВЗВТ з ЄС привідкрила також доступ до європейського ринку, причому велика частина нашого експорту до ЄС – це товари і послуги, які виробляють вітчизняні малі та середні підприємства. Це той результат Угоди, який на рівні з «безвізовим режимом» могли відчувати більшість українських експортерів, які не боялись виходити на ринки держав-членів ЄС. Так, якщо у 2013 році український експорт до ЄС складав 13,4 млрд євро, то у 2019 році він сягнув 19,1 млрд євро. У 2020 році ж, на жаль, через коронавірус експорт скоротився до 16,5 млрд євро. Подальше скорочення логічно пов'язане із військовою агресією проти нашої держави. Водночас, досягнуті результати – прямі наслідки реалізації Угоди про асоціацію [2].

Разом з тим, основним результатом виконання Угоди все ж були внутрішні зміни, підвищення якості життя і безпеки для українців. Цьому сприяло, зокрема, впровадження європейських стандартів у сфері виробництві харчових продуктів, санітарних та фітосанітарних норм, забезпечення безпеки транспорту, встановлення екологічних вимог та проведення інших реформ, які переносять фундаментальні цілі Угоди на секторальний та операційний рівні та наближають рівень життя українців до європейського. Ми рухаємося до такого стану, коли для українців, з точки зору безпечності продуктів у супермаркеті, вже не буде різниці, чи

купувати їх в Одесі чи у Вроцлаві – вимоги до безпечності для здоров'я людини мають бути однакові [3].

Варто зазначити, що не всі євроінтеграційні реформи мають миттєвий ефект. Деякі з них потребують відповідних інституційних змін, як у структурі виконавчої влади, так і у принципах ведення бізнесу. Велика частина цих структурних реформ протягом декількох років перебувала на «лавці запасних» і отримала друге дихання завдяки співпраці Уряду та Верховної Ради. Однак найважливішим є те, що ці реформи мають високий рівень сталості та в прямому сенсі «зшивають» Україну з ЄС.

У 2020 році завершено розпочату в 2014 році реформу децентралізації, яка сприяла збільшенню економічних, соціальних, інвестиційних можливостей регіонів. В Україні створено майже 900 ЦНАПів, що надають зручні державні послуги нашим громадянам.

Проведено реформу сфери державних закупівель шляхом імплементації європейських правил у цій сфері. Відтепер держзакупівлі відбуваються лише через електронну систему ProZorro, мінімізуючи людський фактор і можливість корупції. Мало хто вже пам'ятає ці страшні вислови: «тендерний комітет», «публікація в офіційному віснику». Сьогодні держзакупівлі – це не лише прозорий інструмент, але й реформа, яка є одним із найпотужніших запобіжників корупції та дає змогу щороку заощаджувати мільярди гривень. Завдяки запровадженню цієї системи держава зекономила сотні мільярдів гривень [4].

Відбулись критично важливі зміни на митниці: спрощуються митні формальності для підприємств із високим рівнем довіри, створено підстави для взаємного визнання статусу авторизованих економічних операторів. У березні 2021 року розпочався етап національного застосування електронної транзитної системи (NCTS), яка є основою європейської системи спільного транзиту.

За останні роки відбувалась активна співпраця над інтеграцією України в енергетичний ринок ЄС. 1 жовтня 2015 року набув чинності Закон України «Про ринок природного газу», який спрямований на впровадження правил внутрішнього ринку природного газу ЄС. Реформовано вертикально інтегровані компанії. На сьогодні Україна повністю синхронізована з Європою в режимі роботи газового ринку шляхом переходу на добове балансування.

11 червня 2017 року набув чинності Закон України «Про ринок електричної енергії». Запущені основні сегменти нового ринку, в тому числі ринок двосторонніх угод, ринок на добу наперед, внутрішньодобовий ринок, балансуючий ринок та ринок допоміжних послуг. А у квітні 2021 року Парламент проголосував за ухвалення закону про сертифікацію оператора системи передачі НЕК «Укренерго», що створює передумови для синхронізації об'єднаної енергетичної системи України з об'єднанням енергетичних систем держав-членів ЄС (ENTSO-E) [5].

Ухвалення деяких рішень щодо структурних законопроектів потребувало відповідної політичної волі та сміливості, оскільки євроінтеграційні реформи часто передбачали заміну радянських традицій соціально-економічного життя європейськими нормами, що орієнтуються на ринкові правила. Тому до 2019 року 9 Верховна Рада тримала ці проекти Законів у безкінечній «залі очікувань». Прикладом може

слугувати виконання угоди у сфері транспорту, яку врешті вдалося розблокувати завдяки ухваленню Закону України «Про внутрішній водний транспорт».

Загалом від початку 2020 року і до сьогодні ВРУ ухвалила низку законів, спрямованих на поглиблення інтеграції України у європейський правовий та економічний простір. Більшість із них – не дрібні технічні, а фундаментальні системні зміни правил гри в цілих секторах. Це – найкращий інструмент демонополізації і запуску висококонкурентних ринків.

Сьогодні процес імплементації Угоди координується із залученням усіх гілок влади: президентської, законодавчої та виконавчої. Для цього у 2020 році створена Комісія з питань координації виконання Угоди про асоціацію під головування Прем'єр-міністра України. Комісія вже показала свою ефективність як важливий майданчик, що дає змогу на політичному рівні узгоджувати багато деталей. Зокрема, в рамках роботи Комісії сформовано карту пріоритетних євроінтеграційних законопроектів, яка є дорожньою картою роботи Уряду та Парламенту на євроінтеграційному напрямі.

Окремо слід зазначити наступне. Угода про асоціацію має всього 6 цілей, що перераховані в її статті 1. Вони фундаментальні, спрямовані на максимальне використання можливостей політичної та економічної інтеграції. Цілі деталізовані в завданнях, що визначені окремими главами та подекуди статтями Угоди.

Важливо, щоб оцінка досягнення цілей Угоди враховувала прогрес обох сторін Угоди, оскільки зобов'язання взяла на себе не тільки Україна, але й Європейський Союз, в тому числі щодо лібералізації взаємного доступу до ринків.

За роки євроінтеграції ми отримали багато взаємної вигоди від торгівлі. Однак крім прогресу, були помічені декілька проблемних питань, яким потрібна об'єктивна оцінка і варіанти вирішення, що будуть прийнятними та вигідними для обох сторін. Оцінка досягнення цілей покаже галузі, де ЄС та Україна можуть перейти до наступного рівня інтеграції, і допоможе ширше розкрити потенціал політичної співпраці та подальшої лібералізації торгівлі[1].

Період збройної агресії російської федерації.

Актуальним наразі є унікальний досвід євроінтеграції України в умовах війни. Захищаючи східний фланг ЄС і НАТО від збройної російської інтервенції, потерпаючи від колосальних людських і фінансово-економічних втрат, країна набула статусу кандидата на вступ до ЄС, продовжує проєвропейські реформи в різних сферах, поглиблює секторальне співробітництво з Брюсселем, виконує на практиці положення Угоди про асоціацію і рекомендації Єврокомісії.

Нинішня фаза євроінтеграції обумовлена комплексом різновекторних факторів, викликів і загроз зовнішнього і внутрішнього характеру, серед яких можна виокремити турбулентність і непередбачуваність світових політико-економічних процесів, зростаючу конфронтацію між світовими центрами впливу, накопичення кризових явищ на теренах ЄС, внутрішні українські проблеми тощо. Але, очевидно, що ці фактори тією чи іншою мірою обумовлені та інспіровані агресією кремля, яка становить найбільшу загрозу для України, її європейського майбутнього.

Війна, розв'язана росією проти України, має ряд складових і різноспрямованих наслідків. З одного боку, російська збройна інтервенція де-факто прискорила євроінтеграційні процеси в Україні, сприяла проєвропейському об'єднанню нації. Війна призвела до масової «вестернізації» українського суспільства і вкоренила ідею безальтернативності та незворотності руху до ЄС.

Ці тенденції можна проілюструвати результатами соціологічних досліджень Центру Разумкова. По-перше, стабільною є висхідна динаміка громадської підтримки вступу України до ЄС. Якщо в березні 2021р. 59 % громадян вважали, що Україні потрібно вступати до ЄС, то в жовтні 2022р. таку думку поділяють уже 79 %. 2. Це інтегральний показник, який ілюструє масштаб проєвропейських настроїв в українському суспільстві. По-друге, у 2022 р. у громадській свідомості почали помітно домінувати процеси проєвропейської самоідентифікації. Якщо попередніми роками серед громадян переважали сумніви щодо своєї європейської ідентичності, то в жовтні 2022р. вже 63 % відзначили, що відчують себе європейцями, відчують свою належність до культури і традицій європейського співтовариства [6].

Водночас зміцнилася солідарність Києва і Брюсселя у протистоянні країні-агресору. Рішення щодо надання Україні статусу кандидата на вступ до ЄС є свідченням консолідації країн-членів Євросоюзу на українському напрямі, відповіддю об'єднаної Європи на неоімперську загарбницьку політику росії. Це рішення мало політикобезпековий характер, оскільки Україна захищає ЄС від континентальної експансії кремля, і фактично від української армії нині залежить політичний лад і майбутнє Євросоюзу. У цьому головна значимість української євроінтеграції для ЄС і головна відмінність від інших претендентів на вступ – Молдови, Грузії, балканських країн. На жаль, слід констатувати, що російська експансія мала і негативний вплив на європейську інтеграцію України. Наша країна зазнала величезних людських та фінансовоекономічних втрат. Війна, розв'язана путінським режимом, є однією з найсмертоносніших в Європі з часів Другої світової війни.

Оцінюючи вплив фактора російської агресії на зміст і темпи української євроінтеграції, слід звернути увагу на наступні обставини.

По-перше, українська сторона має зосереджувати величезний політико-дипломатичний, фінансово-економічний, кадровий потенціал на протистоянні російській широкомасштабній інтервенції на різних напрямках. Київ змушений утримати та забезпечувати потужний військовий контингент на російсько-українському фронті і постійно збільшувати фінансування воєнних потреб. Нині майже половина бюджетних витрат спрямовані в оборонний сектор. У бюджеті-2023 заплановано 43 % воєнних витрат. Ці людські і фінансові ресурси могли б бути ефективно задіяні на євроінтеграційному напрямі [7].

По-друге, війна уповільнила темпи реформ у рамках реалізації Угоди про асоціацію Україна-ЄС, тією чи іншою мірою ускладнила процес імплементації пакета рекомендацій ЄК. Зокрема, виконання окремих напрямів Угоди про асоціацію нині критично ускладнене і має здійснюватися у мирний період.

По-третє, попри ряд важливих ініціатив Брюсселя щодо відкриття доступу українських виробників до внутрішнього європейського ринку, війна знизилася інтерес і активність європейських бізнес-партнерів до

розвитку контактів з воюючою країною зі складною внутрішньою ситуацією, яка містить ризики і небезпеки для перспективних інвестицій і ведення бізнесу. Водночас і європейський бізнес перебуває у складній ситуації через російську енергетичну блокаду, притік біженців і ряд інших внутрішніх проблем.

По-четверте, війна перетворила Україну на довгострокового реципієнта міжнародної донорської допомоги. За оцінками експертів, іноземні фінансові надходження покривають приблизно третину витрат бюджету України. Така тенденція зберігатиметься і наступного року. Прем'єр-міністр України Д.Шмигаль, презентуючи бюджет на 2023р., зазначив, що «видатки бюджету вдвічі більші за доходи... Дефіцит у \$38 млрд. розраховуємо переважно закрити завдяки підтримці наших міжнародних партнерів. Зокрема Євросоюзу, США та МВФ» [8].

В умовах тривалої «війни на виснаження», з огляду на обмежені внутрішні ресурси, європейська інтеграція, вимушено забезпечується у скороченому масштабі. Водночас політичні рішення і дії української влади, увага суспільства і загалом громадсько-політичний дискурс нині зосереджені на темі війни. Європейська інтеграція, реалізація Угоди про асоціацію, секторальне співробітництво з ЄС розглядаються переважно в контексті воєнної, фінансово-економічної підтримки України, спільного опору країна-агресору та повоєнного відновлення.

Важливою особливістю нинішнього етапу євроінтеграції є нова якість відносин Україна-ЄС, що обумовлено набуттям Україною кандидатського статусу, безпрецедентною інтенсивністю контактів на високому та вищому рівнях, високим рівнем довіри, лібералізацією торгово-економічних відносин, спільним протистоянням російській експансії. Саме політико-дипломатична підтримка, військово-технічна, фінансово-економічна, гуманітарна допомога країн ЄС є критично важливими для України в умовах війни.

Але, попри всі труднощі, якщо одним словом підсумувати результати європейської інтеграції, то цим словом буде «незворотність». Європейська інтеграція стала тією призмою, крізь яку ми дивимося на кожен законопроект і кожен ухвалений акт. Десь ми рухаємося швидше, ніж очікували, десь – повільніше, ніж хотіли би, але невпинно йдемо до набуття повноправного членства України в Європейському Союзі.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Євроінтеграція 2.0. Ольга Стефанішина про те, чому Угоду про асоціацію з ЄС потрібно оновити. Євроінтеграційний портал, 20.10.2020р., URL: <https://eu-ua.kmu.gov.ua/novyny/yevrointegraciya-20-olga-stefanishyna-pro-te-chomu-ugodu-pro-asociaciyu-z-yes-potribno>.
2. Показники торговельно-економічного співробітництва Україна-ЄС. Представництво України при Європейському Союзі, 15.04.2021 р., URL: <https://ukraine-eu.mfa.gov.ua/posolstvo/torgovelnno-ekonomichne-spivrobitnictvo-ukrayina-yes/pokazniki-torgovelnno-ekonomichnogo-spivrobitnictva-ukrayina-yes>.
3. Впровадження європейських стандартів до українських харчових продуктів. Держпродспоживслужба, 07.12.2022р., URL: <https://dpss.gov.ua/news/derzhprodspozhivsluzhba-vprovadzhennya-yevropejskih-standartiv-do-ukrayinskih-harchovih-produktiv>.
4. Реформа адміністративних послуг і децентралізація створили історію успіху України з наближення послуг до людей. Децентралізація, 15.03.2023р., URL: <https://decentralization.gov.ua/news/15449>.

5. Україна та ЄС обговорили подальші кроки в інтеграції енергетичних ринків. Урядовий портал, 26.01.2023 р., URL: <https://www.kmu.gov.ua/news/ukraina-ta-ies-obhovoryly-podalshi-kroky-v-intehratsii-enerhetychnykh-rynkiv>.

6. Україна-ЄС: шлях до політичної асоціації. Центр Разумкова, 2021р., с.106, URL: https://razumkov.org.ua/uploads/article/2021_association.pdf.

7. Бюджет-23: армія, дороги і марафон. – LB.ua, 5 листопада 2022р., URL: https://lb.ua/economics/2022/11/05/534879_byudzhet23_armiya_dorogi_i_marafon.html.

8. Фінансова допомога від міжнародних партнерів: скільки Україна отримала на 1 жовтня. – Економічна правда, 6 жовтня 2022р., URL: <https://www.epravda.com.ua/news/2022/10/6/692303>.

ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ БАЗОВИХ ПОТРЕБ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ

Кришталь Т. М., д-р екон. наук, професор

Пасинчук К. А., канд. пед. наук

Черкаський інститут пожежної безпеки імені Героїв Чорнобиля

Національного університету цивільного захисту України

З 2014 року частина території України була незаконно анексована та тимчасово окупована Російською Федерацією, на частині велись бойові дії. Це спричинило переміщення громадян, які змушені були залишити свої домівки в пошуках безпеки та захисту. Після запровадження воєнного стану в Україні, 24 лютого 2022 року, ситуація із внутрішньою міграцією набула масового характеру. Станом на 6 листопада 2017 року, за офіційними даними, взято на облік 1 521 702 внутрішньо переміщених осіб (ВПО) або 1 239 718 сімей з Донбасу і Криму [1]. На початок 2023 року кількість офіційно зареєстрованих ВПО в Україні досягає 4 867 106 осіб. За міжнародними оцінками кількість ВПО перевищує 7 мільйонів громадян [2]. Слід зауважити, що офіційні статистичні дані не є точними, адже не всі ВПО стали на облік та отримали відповідний статус, а деякі особи, що оформили статус ВПО, вирішили повернутись назад на своє постійне місце проживання.

Найбільш актуальними потребами ВПО є безпека, повноцінна інтеграція у місцеві громади, реалізація права на соціальний захист, забезпечення рівних прав з іншими громадянами України у сфері реалізації права голосувати на місцевих виборах та виборах до Верховної ради по одномандатних округах.

Основними проблемами, з якими стикаються більшість ВПО, є відсутність достатніх засобів до існування та невизначеність житлових перспектив. Зокрема, ВПО зіштовхуються з труднощами в реалізації та захисті своїх прав, зокрема права власності, доступу до житла, придатного для проживання, відновлення документів, що підтверджують громадянство України, посвідчують особу чи її спеціальний статус, відновлення засобів до існування, а також реалізації виборчих прав, доступу до інформації. Проблемними для ВПО залишаються питання про відновлення або отримання документів, працевлаштування, відновлення та отримання пенсійних виплат, грошових допомог та ін.

На думку, О. Я. Рогача, М. В. Савчина, М. В. Менджул, держава несе позитивні обов'язки щодо забезпечення ВПО реального доступу до матеріальних та духовних благ, можливостей реалізації їх свободи, особливо

ЗМІСТ

Секція 1. Історичні науки на тлі викликів сьогодення.

Історія розвитку пожежно-рятувальної служби України та зарубіжних держав. Гуманітарна підготовка працівників ДСНС України. Політичні науки в Україні та світі.

Філософські пошуки на тлі сучасних проблем.

Соціологія та соціальна робота: нові ідеї та наукові досягнення. Наукові дослідження у галузі культурології, документознавства та інформаційної діяльності.

Актуальні проблеми психологічних наук

<i>Bondarenko Stepan Yuriiovich, Vitomski Yuriy Leonidovich</i> THE SUBJECTIVE SIDE OF ACTIONS AIMED AT A VIOLENT CHANGE OR OVERTHROW OF THE CONSTITUTIONAL ORDER OR AT SEIZING STATE POWER AS A LEGAL-PSYCHOLOGICAL ASPECT	5
<i>Вороновська Л. Г.</i> СТАТУС НАУКИ В СУЧАСНОМУ СУСПІЛЬСТВІ: ПРОБЛЕМИ ЛЕГІТИМАЦІЇ Й СВОБОДИ.....	13
<i>Горенко Л. М.</i> ВІДБИТТЯ ОСОБЛИВОСТЕЙ ДУХОВНОГО ЖИТТЯ В МИСТЕЦТВІ КИЇВСЬКОЇ РУСІ: КУЛЬТУРОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ	23
<i>Дмитренко М. Й.</i> ПРОБЛЕМА СПІЛКУВАННЯ В МІЖДИСЦИПЛІНАРНІЙ ПАРАДИГМІ ДОСЛІДЖЕНЬ.....	28
<i>Зелінський Р. М.</i> ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ ЕЛЕКТРОННОГО УРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	36
<i>Коротяєв С. І.</i> ПОЛІТОЛОГІЯ В СИСТЕМІ СОЦІАЛЬНО-ГУМАНІТАРНОГО ЗНАННЯ	42
<i>Коротяєва Л. М., Кришталь А. О.</i> ДЕВІАЦІЯ: СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ ТОЧКИ ЗОРУ НА ЇЇ ПРИЧИНИ.....	45
<i>Косяк С. М.</i> ІДЕЙНІ ВИТОКИ «РУССКОГО МИРА»	49
<i>Кришталь А. О., Титаренко А. А.</i> ХАРАКТЕРИСТИКА ОСНОВНИХ ТАКТИК ПСИХОЛОГІЧНОГО ВПЛИВУ ТА РІЗНОВИДІВ МАНІПУЛЯТИВНИХ СТРАТЕГІЙ.....	53
<i>Матвєєва С. С.</i> РОЛЬ БИТВИ ЗА БЕРЕЖАНИ У ЧОРТКІВСЬКОМУ НАСТУПІ ГАЛИЦЬКОЇ АРМІЇ (ЗА МАТЕРІАЛАМИ МЕМУАРИСТИКИ)	61
<i>Новосельський А. М.</i> ПОСТІЙНЕ ОНОВЛЕННЯ ЕКСПОЗИЦІЇ ЯК ПЕРСПЕКТИВА РОЗВИТКУ СУЧАСНОГО МУЗЕЮ	67
<i>Оганян І. В., Лесюк О. В.</i> ІНТЕРНЕТ У РАДІО: ЧИ ВСЕ ЩЕ ЗВУЧИТЬ ГОЛОС ДОМІНАНТА?	71
<i>Постернак І. М., Постернак О. С., Постернак С. О.</i> РІШЕННЯ ПРО ВКЛЮЧЕННЯ ДО СПИСКУ ЮНЕСКО ДОПОМОЖЕ ЗАХИСТИТИ ОДЕСУ	74

Котляр Д. О.

ОСНОВНІ РЕЗУЛЬТАТИ ВИКОНАННЯ УГОДИ ПРО АСОЦІАЦІЮ МІЖ УКРАЇНОЮ ТА ЄС, ДОСЯГНЕННЯ ТА ВИКЛИКИ НА ШЛЯХУ ДО ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ..... 223

Кришталь Т. М., Пасинчук К. А.

**ДЕРЖАВНЕ РЕГУЛЮВАННЯ БАЗОВИХ ПОТРЕБ
ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИХ ОСІБ 228**

Кришталь Т. М., Дутко Н. Г.

**СОЦІАЛЬНИЙ ЗАХИСТ ГРОМАДЯН, ЯКІ ПОТРАПИЛИ В СКЛАДНІ ЖИТТЄВІ
ОБСТАВИНИ, ВИКЛИКАНІ ВІЙНОЮ 231**

Круглов В. В.

**МІСЦЕ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ В УМОВАХ ІННОВАЦІЙНИХ ПІДХОДІВ ДО
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ 235**

Левковська Ж. В., Самодай В. П.

**ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ЕКОНОМІЧНОГО ВИКОРИСТАННЯ ПОТЕНЦІАЛУ
ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ..... 241**

Чубін Т. К.

**ВПЛИВ ВІЙСЬКОВОЇ АГРЕСІЇ НА ДИНАМІКУ ДЕФІЦИТУ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ
УКРАЇНИ: ФАКТИЧНИЙ СТАН ТА ПРОГНОЗИ..... 246**

Щирба Ю. Ю., Бутинська Р. Я.

ТРУДОВІ ПРАВОВІДНОСИНИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ..... 251

Худавердієва В. А.

**ДЕРЖАВНЕ УПРАВЛІННЯ: КОМПЛЕКСНІСТЬ ТА СИСТЕМНІСТЬ ВИВЧЕННЯ
ПРОБЛЕМ ЕФЕКТИВНОСТІ ТА РЕЗУЛЬТАТИВНОСТІ 254**

*Секція 4. Актуальні проблеми філологічних наук.
Соціальні комунікації: теоретичні та практичні аспекти*

Бортун К. О.

**ТЕОРЕТИКО-ПОНЯТТЄВІ ОСОБЛИВОСТІ КОНОТАЦІЇ У СУЧАСНІЙ УКРАЇНСЬКІЙ
МОВІ 264**

Єремеева Н. Ф.

**ENGLISH FOLK FAIRY-TALES CONCEPTUAL STRUCTURE
AS AN OBJECT OF FRAME SEMANTICS 268**

Кечеджі О. В.

**ПЕРЕКЛАДАЦЬКІ ТРАНСФОРМАЦІЇ ЯК СПОСІБ ДОСЯГНЕННЯ ЕКВІВАЛЕНТНОСТІ
ПРИ ПЕРЕКЛАДІ ХУДОЖНЬОГО ТЕКСТУ 275**

Fesenko V., Postolovka D., Ivanova I.

**NON-VERBAL MESSAGES ANALYSIS
ON THE EXAMPLE OF TED SPEAKERS 282**

Секція 5. Сьогодення, обпалене війною: реалії, що стануть історією

Комісарова І. В., Козинець І. І., Комісаров Ю. О.

**АСПЕКТИ ВИХОВАННЯ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 288**

АВТОРСЬКИЙ ПОКАЖЧИК 294